

Oude Pekela, 14 april 2026

Aan: de leden van de raad van Pekela
Betreft: advies inzake coalitievorming

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u mijn advies als verkenner naar aanleiding van de opdracht zoals u die heeft geformuleerd en heeft vastgesteld in de raadsvergadering van 1 april 2026. Dit advies is tot stand gekomen na gesprekken met de afzonderlijke fracties.

In voorbereiding op deze gesprekken heb ik de verkiezingsprogramma's van de deelnemende partijen gelezen, de toekomstvisie 'Pekela in beweging' gelezen en gesproken met de burgemeester, gemeentesecretaris en griffier. Ook heb ik het duidingsdebat later teruggekeken.

Op donderdag 2 april heb ik gesproken met een afvaardiging van de fracties van CDA en Samen voor Pekela, op vrijdag 3 april met een afvaardiging van de fracties van PVV en SP en op zaterdag 4 april met een afvaardiging van de fractie en het bestuur van GroenLinks-PvdA. Hierbij was de griffier aanwezig ter ondersteuning, advisering en notulering. De verslagen van deze gesprekken worden later nagezonden. De verslagen zijn door de fracties gecontroleerd en daar waar nodig gewijzigd, bijvoorbeeld als zaken scherper geformuleerd waren dan in het gesprek bedoeld.

Daarnaast is er een tweede, verdiepend, gesprek geweest op woensdag 8 april met een afvaardiging van de fracties van SP en PVV en op donderdag 9 april met een afvaardiging van de fractie van Samen voor Pekela. Hierbij was de griffier aanwezig ter ondersteuning en advisering. Van deze gesprekken zijn geen afzonderlijke verslagen gemaakt, maar waren om het eerste gesprek te verdiepen en een aantal zaken te verduidelijken.

De gesprekken vonden allemaal plaats op het gemeentehuis en waren in een ontspannen en open sfeer. Daarvoor wil ik alle betrokkenen hartelijk danken.

Advies

Op grond van de gesprekken adviseer ik de fracties van de Pekelder PVV, de SP en het CDA om met elkaar te gaan praten teneinde een bestendig college met elkaar te vormen.

Ik kom tot dit advies omdat deze fracties elkaar onderling niet uitsluiten, maar ook een zekere mate van waardering voor elkaar hebben, er een gemeenschappelijke inhoudelijke basis is om op te bouwen en omdat deze fracties gezamenlijk kunnen rekenen op een brede meerderheid in de gemeenteraad (10 zetels). Daarnaast zijn de fracties van de PVV, de SP en het CDA winnaar bij de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart, hetzij in zetels hetzij in stemmenaantal.

Dit advies is ondanks dat de meeste fracties hebben aangegeven voor een raadsbreed akkoord te zijn. De fractie van Samen voor Pekela is in principe voorstander van een coalitieakkoord, maar ze konden zich een raadsbreed akkoord eveneens voorstellen. Alleen GroenLinks-PvdA heeft duidelijk aangegeven niet met de PVV te willen samenwerken. Daarmee viel die optie af.

Tegelijk viel in de gesprekken en het duidingsdebat ook op te merken dat er toch met enige scepsis naar de fractie van Samen voor Pekela wordt gekeken. Dit geldt voor bijna alle fracties. Er is nog oud zeer vanuit de vorige raadsperiode, maar ook over de huidige fractie zijn vragen over de stabiliteit. De fractie van Samen voor Pekela merkt dit eveneens op, maar dan vooral vanuit de fractie van het CDA. Daarmee viel een zogeheten ‘breed akkoord’ ook af.

Dit betekent dat de fracties van de PVV, SP en CDA voor een belangrijke en uitdagende opgave staan. Ik adviseer om vooral ook te investeren in de onderlinge relatie om elkaar beter te leren kennen en met elkaar te werken aan een basis voor nauwe samenwerking. Hierbij geldt dat er ook vragen zijn over de wijze waarop de PVV zich verder gaat ontwikkelen in de komende (raads)periode. Wanneer aan voornoemde zaken gevolg wordt gegeven en er meer bekend wordt over de (nabije) toekomst dan kan er een basis worden gelegd voor een goede samenwerking.

Zoals ook verzocht in uw opdracht ben ik op dinsdag 21 april bereid om aan te schuiven in uw raadsvergadering om daar nog aanvullende vragen te beantwoorden.

Hoogachtend,

Rikus Jager, verkenner